

БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА

Месечен обзор

Юни 2013

Бюлетинът е изготвен по последни данни публикувани

към
18/07/2013

ЦИТИРАНИТЕ ДАННИ В БЮЛЕТИНА СА ПОСЛЕДНИТЕ ДАННИ, ПУБЛИКУВАНИ В ОФИЦИАЛНИТЕ ИЗТОЧНИЦИ: МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ, БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ, НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА КЪМ 18 ЮЛИ 2013. ЕЛЕКТРОННАТА СИСТЕМА, ИЗПОЛЗВАНА ЗА ТЕГЛЕНЕ НА ДАННИ ОТ ОФИЦИАЛНИТЕ ИЗТОЧНИЦИ Е SEIC DATA MANAGER.

ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА
ДИРЕКЦИЯ ГЛАВЕН ИКОНОМИСТ

ГЛАВЕН АНАЛИЗАТОР
ГЕРГАНА КОСТУРСКА
E-MAIL KOSTURSKA_G@UBV.BG

Source: www.geographicguide.net

- За април 2013 текущата сметка е положителна и възлиза на EUR 519.2 млн. при дефицит от EUR 314.2 млн. за април 2012
- Брутният външен дълг в края на април 2013 е EUR 37 159.8 млн. (89.9% от БВП), което е с EUR 432.3 млн. (1.1%) по-малко в сравнение с края на 2012
- През юни 2013 чуждестранните резерви възлизат на EUR 14.6 млрд
- През юни 2013 общият показател на бизнес климата се понижава с 0.7 пункта спрямо май 2013
- Годишната инфлация за юни 2013 спрямо юни 2012 е 2.6%
- През май 2013 календарно изгладеният индекс на промишленото производство регистрира спад от 6.0% спрямо съответния месец на 2012
- През май 2013 оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, е с 1.5% над равнището от същия месец на предходната година
- Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през май 2013 спада с 0.7% в сравнение с Май 2012
- Равнището на безработица през юни 2013 е 10.7%, с 0.3 процентни пункта пониско от месец май
- Фискалният резерв към 31.05.2013 е в размер на BGN 5.8 млрд.
- През май държавният дълг бележи увеличение с около EUR 47.0 млн. в сравнение с предходния месец
- Общата сума на активите на банковата системата през май 2013 нараства с BGN 344 млн. (0.4%), повлияна от динамиката при петте най-големи кредитни институции
- През месец юни основният индекс на цените на акциите на българския фондов пазар SOFIX отчете 3% ръст
- Календарно изгладените данни показват намаление от 10.8% на строителната продукция през май 2013 в сравнение със същия месец на 2012

Основни макроикономически показатели				
Показатели	2013	2014	2015	2016
Световна икономика ръст	3.5%	4.1%	4.4%	4.5%
БВП на ЕС	0.1%	1.6%	1.9%	2.0%
БВП на България (млрд. лв.)	79 932	83 315	87 589	92 583
БВП на България (ръст)	1%	1.8%	2.9%	3.4%
Инфлация	1.8%	2.7%	2.6%	2.6%
Търговски баланс (% от БВП)	-9.4	-9.9%	-10.3%	-10.7%
Текуща сметка (% от БВП)	-1.1	-2.5	-2.9	-3.4
ПЧИ (млрд. евро)	1 576	1 734	1 908	2 098
Прогнози МФ и ОББ				

I. ВЪНШЕН СЕКТОР

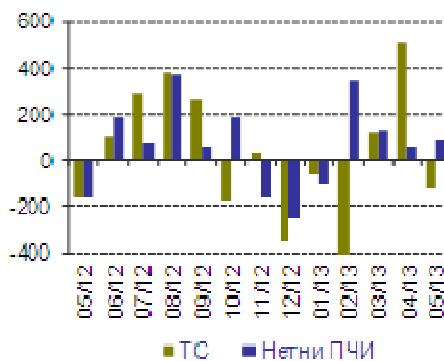
1. Платежен баланс

За май 2013 текущата сметка е отрицателна и възлиза на EUR 120.1 млн. при дефицит от EUR 166.7 млн. за май 2012

За май 2013 текущата сметка е отрицателна и възлиза на EUR 120.1 млн. при дефицит от EUR 166.7 млн. за май 2012, показват данни на БНБ. Намалението на дефицита по текущата сметка се дължи основно на намалението на дефицитите по търговския баланс (със EUR 116.9 млн.) и по подстатия Доход (с 61.4 млн. EUR). За януари – май 2013 текущата сметка е положителна и възлиза на EUR 28.7 млн. (0.1% от БВП) при дефицит от EUR 1042.5 млн. (2.6% от БВП) за януари – май 2012. Търговското салдо за май 2013 е отрицателно в размер на EUR 312.8 млн. при дефицит от EUR 429.7 млн. за май 2012, За януари – май 2013 търговското салдо е отрицателно в размер на EUR 991.3 млн. (2.4% от БВП) при дефицит от EUR 1850.8 млн. (4.7% от БВП) за същия период на 2012. Износът (FOB) е EUR 1694.2 млн. за май 2013, като намалява със EUR 171 млн. (9.2%) в сравнение с този за май 2012 (EUR 1865.2 млн.). За януари – май 2013 износът (FOB) е EUR 8882.9 млн., като нараства със EUR 777.6 млн. (9.6%) в сравнение с този за същия период на 2012 (EUR 8105.3 млн.). Износът за януари – май 2012 нараства на годишна база с 0.7%. Вносът (FOB) за май 2013 е EUR 2007 млн., като намалява с EUR 287.9 млн. (12.5%) спрямо май 2012 (EUR 2294.9 млн.). За януари – май 2013 вносът (FOB) е EUR 9874.2 млн., като намалява с EUR 81.9 млн. (0.8%) спрямо същия период на 2012 (EUR 9956.1 млн.). Ръстът на вноса за януари – май 2012 на годишна база е 13.4%. Салдото по услугите е положително в размер на EUR 56.5 млн. при положително салдо от EUR 114.2 млн. за май 2012. За януари – май 2013 салдото е положително в размер на EUR 204.4 млн. (0.5% от БВП) при положително салдо от EUR 239.4 млн. (0.6% от БВП) за януари – май 2012. Салдото по статия Доход за май 2013 е отрицателно в размер на EUR 19.4 млн. при отрицателно салдо от EUR 80.8 млн. за същия месец на 2012. За януари – май 2013 салдото е отрицателно в размер на EUR 336.3 млн. (0.8% от БВП) при отрицателно салдо от EUR 436.6 млн. (1.1% от БВП) за същия период на 2012. Нетните текущи трансфери са положителни и възлизат на EUR 155.6 млн. при положителни в размер на EUR 229.7 млн. за май 2012, За януари – май 2013 нетните текущи трансфери са положителни – EUR 1151.9 млн. (2.8% от БВП), при положителни в размер на EUR 1005.5 млн. (2.5% от БВП) за същия период на 2012. Финансовата сметка за май 2013 е отрицателна – EUR 230.9 млн., при положителна сметка от EUR 179.4 млн. за май 2012, За януари – май 2013 финансовата сметка е отрицателна – EUR 1103.8 млн. (2.7% от БВП), при положителна сметка от EUR 594.6 млн. (1.5% от БВП) за същия период на 2012. Преките инвестиции в чужбина нарастват с EUR 2.3 млн. при увеличение от EUR 29.9 млн. за май 2012. За януари – май 2013 те са EUR 15.6 млн. при EUR 70.9 млн. за същия период на 2012. Преките чуждестранни инвестиции в страната са в размер на EUR 85.8 млн., при отрицателни в размер на EUR 135.8 млн. за май 2012, За януари – май 2013 преките чуждестранни инвестиции в страната са EUR 505.4 млн. (1.2% от БВП) при EUR 933.2 млн. (2.4% от БВП) за същия период на 2012. Портфейлните инвестиции – активи за май 2013 се повишават с EUR 29.1 млн. при нарастване от EUR 12.8 млн. за май 2012. За януари – май 2013 те нарастват с EUR 332.7 млн. при увеличение от EUR 83.4 млн. за същия период на 2012. Портфейлните инвестиции – пасиви за май 2013 се понижават с EUR 6.2 млн. при намаление от EUR 14.5 млн. за май 2012, За януари – май 2013 те намаляват с EUR 323 млн. при намаление от EUR 124.9 млн. за същия период на 2012. Други инвестиции – активи нарастват с EUR 289 млн. при намаление от EUR 476.9 млн. за май 2012, За януари – май 2013 те нарастват с EUR 657.1 млн. при намаление от EUR 56.7 млн. за същия период на 2012. Други инвестиции – пасиви за май 2013 нарастват с EUR 51.1 млн. при понижние от EUR 101.4 млн. за май 2012. За януари – май 2013 те се понижават със EUR 186.5 млн., при намаление от EUR 105.1 млн. за същия период на 2012. За отчетния месец статията Грешки и пропуски е положителна в размер на EUR 323.3 млн. при положителна стойност от EUR 65.9 млн. за май 2012. По предварителни данни за януари – май 2013

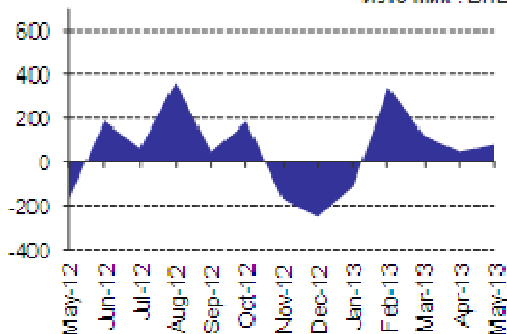
Платежен баланс (EUR млн.)

Източник: БНБ

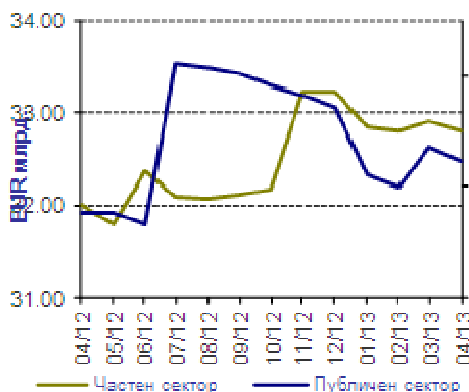
ПЧИ 2012- 2013 (EUR mn.)

Източник: БНБ

Брутен външен дълг

Източник: БНБ

статията е положителна в размер на EUR 591.7 млн. при положителна стойност от EUR 520.4 млн. за същия период на 2012, Общият баланс е положителен в размер на EUR 35.5 млн. при положителен общ баланс от EUR 112.1 млн. за май 2012. За януари – май 2013 той е отрицателен и възлиза на EUR 479 млн. при положителен общ баланс от EUR 119 млн. за същия период на 2012. Резервните активи на БНБ се повишават с EUR 35.5 млн. при увеличение от EUR 112.1 млн. за май 2012. За януари – май 2013 те намаляват с EUR 479 млн. при увеличение от EUR 119 млн. за същия период на 2012.

2. Външен дълг

Брутният външен дълг в края на април 2013 е EUR 37 159.8 млн. (89.9% от БВП), което е с EUR 432.3 млн. (1.1%) по-малко в сравнение с края на 2012

По данни на БНБ брутният външен дълг в края на април 2013 е EUR 37 159.8 млн. (89.9% от БВП), което е с EUR 432.3 млн. (1.1%) по-малко в сравнение с края на 2012 (EUR 37 592.1 млн., 94.8% от БВП). В сравнение с април 2012 (EUR 36 661.4 млн.) брутният външен дълг нараства с EUR 498.4 млн. (1.4%). В края на април 2013 дългосрочните задължения са EUR 27 121 млн. (73% от брутния дълг, 65.6% от БВП),

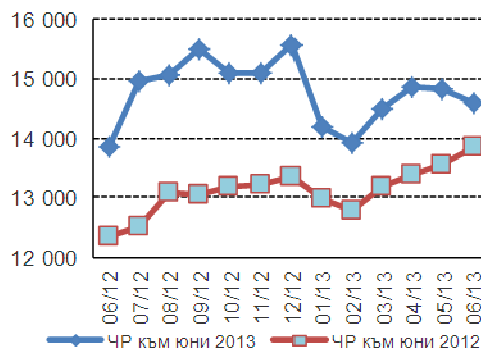
като намаляват с EUR 41.1 млн. (0.2%) спрямо декември 2012 (EUR 27 162 млн.), а на годишна база се повишават с EUR 294 млн. (1.1%). Краткосрочните задължения възлизат на EUR 10 038.8 млн. (27% от brutния дълг, 24.3% от БВП) и намаляват с EUR 391.2 млн. (3.8%) спрямо декември 2012 (EUR 10 430.1 млн.), а на годишна база нарастват с EUR 204.4 млн. (2.1%). Brutният външен дълг на сектор Държавно управление в края на април 2013 е EUR 3155.4 млн. (7.6% от БВП). Спрямо края на 2012 (EUR 3374.3 млн., 8.5% от БВП) той намалява с EUR 218.9 млн. (6.5%). Спрямо април 2012 (EUR 2730 млн.) дългът на сектор Държавно управление нараства с EUR 425.4 млн. (15.6%). Външните задължения на сектор Банки са EUR 6103.4 млн. (14.8% от БВП). Те се понижават с EUR 351.3 млн. (5.4%) спрямо края на 2012 (EUR 6454.7 млн., 16.3% от БВП). Спрямо април 2012 (EUR 5637 млн.) дългът на сектора нараства с EUR 466.4 млн. (8.3%). Дългът на Други сектори е EUR 12 132.6 млн. (29.4% от БВП). Той се понижават спрямо края на 2012 със EUR 7.2 млн. (0.1%). Спрямо април 2012 (EUR 12 171.8 млн.) дългът на сектора намалява с 39.1 млн. EUR (0.3%). В края на април 2013 вътрешнофирменото кредитиране е EUR 15 768.3 млн. (38.2% от БВП), което е със EUR 145.1 млн. (0.9%) повече в сравнение с края на 2012 (15 623.2 млн. EUR, 39.4% от БВП). Спрямо април 2012 (16 122.7 млн. EUR) вътрешнофирменото кредитиране намалява с EUR 354.3 млн. (2.2%). През януари – април 2013 получените кредити и депозити от нерезиденти са EUR 1317.5 млн. (3.2% от БВП) при EUR 1858.9 млн. (4.7% от БВП) за същия период на 2012. От тях за отчетния период EUR 222.3 млн. (16.9% от общия размер) са за сектор Държавно управление, EUR 318.9 млн. (24.2%) – за сектор Банки EUR 315.1 млн. (23.9%) – за Други сектори и EUR 461.2 млн. (35%) са за вътрешнофирмено кредитиране. През януари – април 2013 извършените плащания по обслужването на brutния външен дълг са EUR 1962.5 млн. (4.7% от БВП) при EUR 1787.6 млн. (4.5% от БВП) за същия период на 2012. Нетният външен дълг в края на април 2013 е EUR 15 319.6 млн.. Той намалява със EUR 155.5 млн. (1%) в сравнение с края на 2012 (EUR 15 475.1 млн.). Понижението се дължи на по-голямото намаление на brutния външен дълг (с EUR 432.3 млн., 1.1%) в сравнение с намалението на brutните външни активи (с EUR 276.8 млн., 1.3%). Като процент от БВП в края на април 2013 нетният външен дълг възлиза на 37.1%, намалявайки с 1.9 процентни пункта спрямо края на 2012 (39%).

2. Чуждестранни резерви

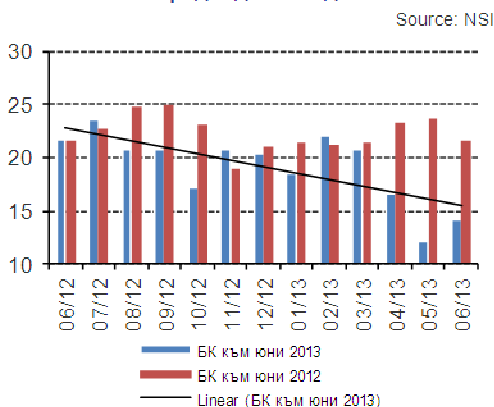
През юни 2013 чуждестранните резерви възлизат на EUR 14.6 млрд.

По данни на БНБ през юни 2013 чуждестранните резерви на България възлизат на EUR 14.3 млрд. и намаляват с 1.7% ма месечна база. Депозитът на правителството е с размер над BGN 5.400 млрд. Почти цялото намаление се дължи на спада в цената на златото през юни в резултат на което стойността на златните резерви на БНБ намаляха с 15% на месечна база, при свиване с BGN 444.9 млн. на депозита на Управление „Банково“. За същия период задълженията на търговските банки намаляват с 2.3% на месечна база. През юни 2013 депозитът на правителството в Централната банка се сви с BGN 59.8 млн. или с 1% на месечна база. През юни 2013 парите в обръщение достигат до BGN 9.17 млрд. Съотношението чуждестранни резерви/краткосрочен външен дълг е на добро ниво от 148%.

Чуждестранни резерви (EUR mn)

Бизнес климат за последните 12 месеца, спрямо същия период на предходната година

II. РЕАЛЕН СЕКТОР

1. Бизнес климат

През юни 2013 общият показател на бизнес климата се понижават с 0.7 пункта спрямо май 2013

През юни 2013 общият показател на бизнес климата се понижават с 0.7 пункта спрямо май 2013 поради по-неблагоприятния бизнес климат в строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, сочат данните на НСИ. Единствено в промишлеността стопанската конюнктура бележи известно подобрение.

Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ нараства с 2.0 пункта в сравнение с май, което се дължи на по-оптимистичните оценки на мениджърите за настоящото бизнес състояние на предприятията. Анкетата регистрира известно подобрение на осигуреността на производството с поръчки както от страната, така и от чужбина, което обаче не е съпроводено с очаквания за увеличение на дейността на предприятията през следващите три месеца. Основните пречки за развитието на бизнеса в отрасъла остават несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене от страната, посочени съответно от 56.5 и 46.3% от промишлените предприемачи. Относно продажните цени в бранша очакванията на мениджърите са те

да останат без промяна през следващите три месеца,

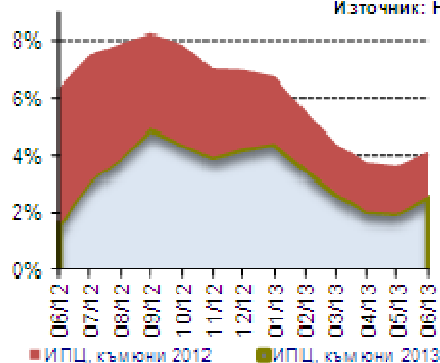
2. Инфлация

Годишната инфлация за юни 2013 спрямо юни 2012 е 2.6%

По данни на НСИ, индексът на потребителските цени за юни 2013 спрямо май 2013 е 99.6%, т.е. месечната инфлация е минус 0.4%. Инфлацията от началото на годината (юни 2013 спрямо декември 2012) е минус 1.1%, а годишната инфлация за юни 2013 спрямо юни 2012 е 2.6%, Средногодишната инфлация за периода юли 2012 - юни 2013 спрямо периода юли 2011 - юни 2012 е 3.5%. Хармонизираният индекс на потребителските цени за юни 2013 спрямо май 2013 е 99.7%, т.е. месечната инфлация е минус 0.3%. Инфлацията от началото на годината (юни 2013 спрямо декември 2012) е минус 0.8%, а годишната инфлация за юни

Инфлация на годишна база

Източник: НСИ

2013 спрямо юни 2012 е 1.2%. Средногодишната инфлация за периода юли 2012 - юни 2013 спрямо периода юли 2011 - юни 2012 е 2.3%. Индексът на цените за малката кошница за юни 2013 спрямо май 2013 е 98.9%, а от началото на годината (юни 2013 спрямо декември 2012) е 98.5%. През юни цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва: хранителни продукти - намаление с 1.7%; нехранителни стоки - намаление с 0.2%; услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

3. Промислено производство

През май 2013 календарно изгладеният индекс на промишленото производство регистрира спад от 6.0% спрямо съответния месец на 2012

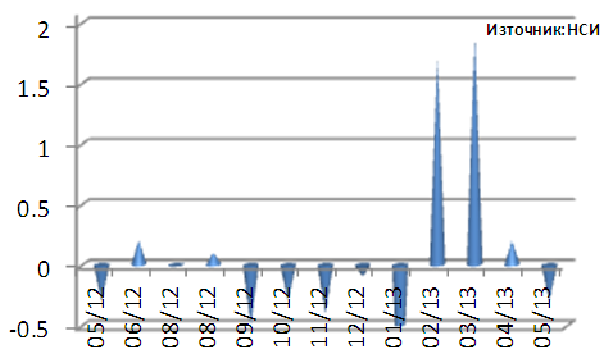
По предварителни данни на НСИ през май 2013 индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, намалява с 2.7% в сравнение с април 2013. През май 2013 календарно изгладеният индекс на промишленото производство регистрира спад от 6.0% спрямо съответния месец на 2012. На годишна база спад на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в добивната промишленост - с 14.3%, в преработващата промишленост - с 5.6%, и в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 2.8%.

4. Търговия на дребно и търговия на едро

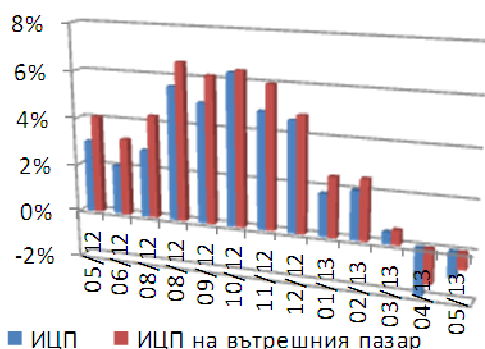
През май 2013 оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, е с 1.5% над равнището от същия месец на предходната година

По предварителни сезонно изгладени данни на НСИ, през май 2013 оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени намалява с 0.3% спрямо предходния месец. През май 2013 оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, е с 1.5% над равнището от същия месец на предходната година. През май 2013 спрямо същия месец на 2012 оборотът нараства в търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - със 17.5%, в търговията на дребно с разнообразни стоки - с 10.0%, в търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 5.1%, и в търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - с 3.4%. Спад е регистриран в търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 5.6%, в търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 3.8%, и в търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 3.0%.

Продажби на месечна база на търговия на дребно като % сезонно изгладени данни (2010=100)

ИЦП и ИЦП на вътрешния пазар като % от БВП на годишна база

5. Индекс на цените на производител

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през май 2013 спада с 0.7% в сравнение с май 2012

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през май 2013 е с 0.2% под равнището от предходния месец, показват данни на Статистическия институт. Намаление на цените е регистрирано в добивната промишленост - с 1.9%, в преработващата промишленост и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - по 0.1%.

В преработващата промишленост намаляване на цените спрямо предходния месец се наблюдава при производството на превозни средства, без автомобили - с 2.7%, при производството на изделия от каучук и пластмаси - с 0.4%, и при производството на електрически съоръжения - с 0.3%.

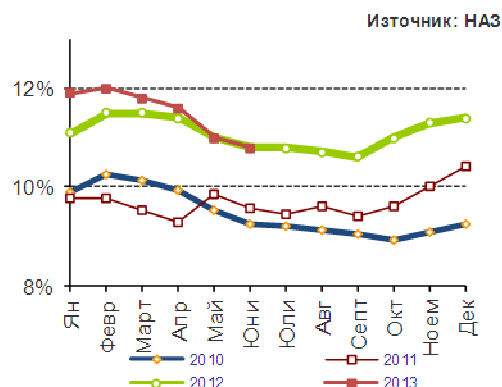
Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през май 2013 спада с 0.7% в сравнение със същия месец на 2012 година. Цените намаляват в добивната промишленост - с 8.6%, в преработващата промишленост и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - по 0.3%.

6. Пазар на труда

Равнището на безработица през юни 2013 е 10.7%, с 0.3 процентни пункта по-ниско от месец май

Равнището на безработица през юни 2013 е 10.7%, с 0.3 процентни пункта по-ниско от месец май показват данни на НАЗ. В сравнение с юни 2012 безработицата намалява с 0.1 процентни пункта. В бюрата по труда са регистрирани 351 587 безработни лица. Те намаляват с 9 199 лица спрямо май. В сравнение с юни 2012 безработните са с 3 238 лица по-малко, като за първи път от януари 2012 насам броят им през месеца е по-нисък от броя на безработните през същия месец на предходната година. Делът на младежите до 29 от всички регистрирани безработни е 19.6% и намалява с 0.1 процентни пункта в сравнение с месец май. На работа през юни са постъпили 21 388 безработни.

Равнище на безработица

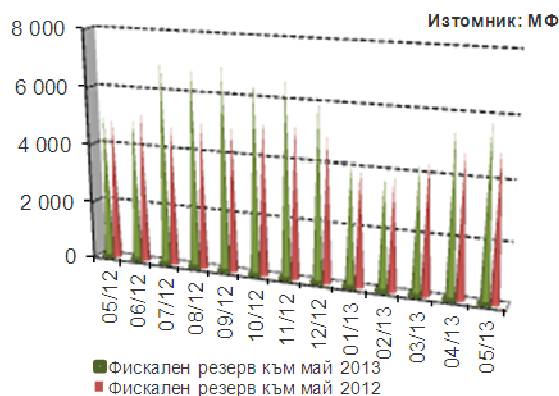
Най-много свободни работни места са заявени основно от сезоннозависимите дейности - от преработващата промишленост (3 375), от търговията (1 967), от хотелиерството и ресторантьорството (1 359), от строителството (882), както и от държавното управление (727), операции с недвижими имоти (640) и др.

III. ФИКСАЛЕН СЕКТОР

1. Държавен бюджет

Фискалният резерв към 31.05.2013 е в размер на BGN 5.8 млрд.

Фискален резерв (BGN mn)
2013 в сравнение със същия период на 2012

По данни на Министерство на финансите, на база на данните от месечните отчети за касово изпълнение на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити постъпилите приходи и помощи по консолидираната фискална програма (КФП) към края на месец май 2013 са в размер на BGN 11 802.4 млн., което представлява 38.6 % от годишните разчети. Данъчните постъпления (вкл. приходите от осигурителни вноски) са в размер на BGN 9 189.6 млн. или 39.3 % от разчета за годината. Неданъчните приходи са в размер на BGN 1 749.5 млн., което представлява 50.8 % от разчета за годината. Приходите от помощи са в размер на BGN 863.3 млн., 23.1 % от разчета за годината. Разходите по консолидирания бюджет (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към май 2013 са в размер на BGN 11 756.8 млн., което представлява 37.1 % от годишния разчет. Спрямо май 2012 общо разходите по консолидирания бюджет са нараснали с BGN 814.3 млн. (7.4%). В структурно отношение капиталовите разходи остават на ниво, близко до отчетеното за същия период на предходната година, докато при социалните и здравноосигурителните плащания, разходите за издръжка и други се отчита ръст. Бюджетното салдо по КФП към 31.05.2013 е положително в размер на BGN 45.5 млн. (0.1% от прогнозния БВП) и се формира от излишък по националния бюджет в размер на BGN 71.8 млн. и дефицит по европейските средства в размер на BGN 26.2 млн. За същия период на 2012 излишъкът бе в размер на BGN 67.4 млн. (0.1 % от БВП). На месечна база за май

се отчита превишение на приходите над разходите в размер на BGN 331.9 млн., при BGN 284.6 млн. за май 2012 година. Фискалният резерв към 31.05.2013 е в размер на BGN 5.8 млрд. Бюджетното салдо по републиканския бюджет към 31.05.2013 е положително в размер на BGN 11.8 млн.

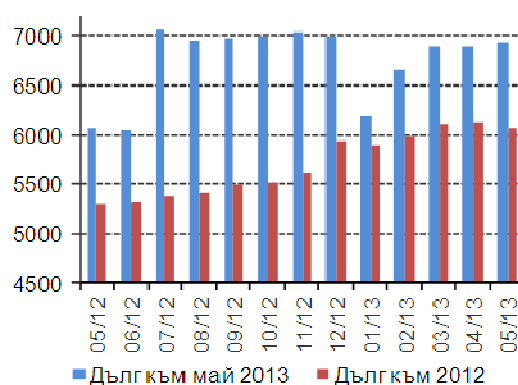
2. Държавен дълг

През май 2013 дългът бележи увеличение с около EUR 47.0 млн. в сравнение с предходния месец

Към 31.05.2013 номиналният размер на държавния дълг и възлиза на EUR 6937.2 млн. в това число вътрешен EUR 3 747.9 млн. и външен EUR 3 189.3 млн. показват данни на МФ. През май дългът бележи увеличение с около EUR 47.0 млн. в сравнение с предходния месец. Това се дължи на увеличаването на обема на вътрешния дълг. Съотношението на държавния дълг към БВП е 17.0% -7.8% е вътрешния и 9.2% е външният дълг. По отношение на валутната структура на дълга се забелязва известно увеличение на дълга в евро - 51.8% , 33.8% е дългът в лева, 13.00% дългът в долари и 1.5% дългът в други валути. В лихвената структура на дълга има покачване на дълга с фиксиран лихвен процент за сметка на този с плаващ съответно 86.0% и 14.0%. На проведените аукциони през май, МФ реализира успешно два аукциона за продажба на ДЦК - 7-годишни, деноминирани и платими в EUR и 10.5-годишни бенчмаркови ДЦК. Среднопретеглената доходност за одобрените количества от 20.0 млн. EUR на 7-годишната и BGN 50.0 млн. на 10.5-годишната емисия е съответно 2.45 % и 3.43 %. И двата аукциона преминаха при рекорден инвеститорски интерес от изключително широк кръг инвеститори—банки, пенсионни фондове, застрахователни дружества, инвестиционни посредници и други инвеститори като търсенето превиши около три пъти предлагането при деноминирания в EUR и близо два пъти - при левовата емисия. Изплатените погашения по ДЦК за отчетния период са в размер на BGN 160.7 млн.

Държавен дълг, EUR млн.

Източник: МФ

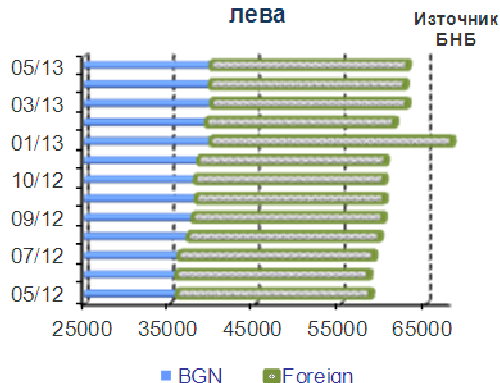
V. ПАРИЧЕН СЕКТОР

1. Парично предлагане

През май 2013 годишният прираст на широките пари (паричния агрегат М3) е 7.5% при 7.4% през април 2013

През май 2013 годишният прираст на широките пари (паричния агрегат М3) е 7.5% при 7.4% през април 2013 по данни на БНБ. В края на май 2013 те са BGN 62.751 млрд. (77.6% от БВП) при BGN 62.609 млрд. към април 2013 (77.5% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат М1, се увеличава през май 2013 с 13.3% на годишна база (10.1% годишен ръст през април 2013). В края на май 2013 депозитите на неправителствения сектор са BGN 53.074 млрд. (65.7% от БВП), като годишният им темп на прираст е 6% (6% годишен ръст през април 2013

Парично предлагане (МЗ) млн.
лева

месеца е BGN 555.5 млн. На годишна база продадените кредити от Други ПФИ са BGN 756.8 млн. (през май 2013 няма извършени продажби), а обратно изкупените кредити – 201.3 млн. BGN (в т.ч. BGN 1.7 млн. през май 2013). Кредитите за Нефинансови предприятия се повишават с 3.1% на годишна база през май 2013 (4.3% ръст през април 2013) и в края на месеца достигат BGN 34.918 млрд. (43.2% от БВП). Кредитите за Домакинства и НТООД са BGN 18.548 млрд. (23% от БВП) в края на май 2013. Спрямо същия месец на 2012 те намаляват с 1.3% (1.2% годишно понижение през април 2013). В края на отчетния месец жилищните кредити са BGN 8.856 млрд. и нарастват на годишна база с 0.3% (0.4% годишен ръст през април 2013). Потребителските кредити възлизат на BGN 7.270 млрд. и са с 1.8% по-малко спрямо май 2012 (2% годишно понижение през април 2013). На годишна база другите кредити намаляват с 8.1% (4.2% годишно понижение през април 2013), като достигат BGN 865.7 млн. Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са BGN 957.8 млн. в края на май 2013. В сравнение с май 2012 те намаляват с 5.7% (4.3% годишно понижение през април 2013).

IV. БАНКОВА СИСТЕМА

Общата сума на активите на банковата системата през май 2013 нараства с BGN 344 млн. (0.4%), повлияна от динамиката при петте най-големи кредитни институции

Вътрешен кредит/БВП (%)			
	05/12	04/13	05/13
Вътрешен кредит	71.8%	70.6%	67.5%
Вземания от сектор държавно управление	0.0%	-0.9%	-0.4%
Вземания от неправителствения сектор	72.7%	70.6%	67.9%
в т.ч. Кредити	45.8%	45.3%	43.5%

Източник: Паричен отчет на БНБ, баланс на банковата система

Показатели за финансово посредничество (% от БВП)			
	05/12	04/13	05/13
Нефинансови предприятия	45.0%	44.6%	42.9%
Финансови предприятия	1.3%	1.2%	1.2%
Домакинства и НТООД	71.3%	69.4%	66.8%
Потребителски кредити	25.0%	23.6%	22.8%
Жилищни кредити	9.8%	9.2%	8.9%
Депозити на НФИ и др. клиенти	80.1%	79.5%	77.1%
Активи на банковата система	104.5%	105.1%	101.7%

Източник: Паричен отчет на БНБ, баланс на банковата система,

Министерство на финансите БВП 2012, 2013

Депозити = депозити на НФИ и др. клиенти + депозити от ДФИ

От 01/2007 депозити, различни от кредитни институции

година). Депозитите на Нефинансови предприятия са BGN 14.143 млрд. (17.5% от БВП) в края на май 2013. В сравнение със същия месец на 2012 те нарастват с 2.7% (1.9% годишен ръст през април 2013). Депозитите на финансовите предприятия се понижават с 14.6% на годишна база през май 2013 (17.8% годишен спад през април 2013) и в края на месеца достигат BGN 3.620 млрд. (4.5% от БВП). Депозитите на Домакинства и НТООД са BGN 35.311 млрд. (43.7% от БВП) в края на май 2013 година. Те нарастват с 10.1% спрямо същия месец на 2012 (10.9% годишен ръст през април 2013). Нетните вътрешни активи са BGN 53.721 млрд. в края на май 2013. Те се увеличават с 2.4% спрямо същия месец на 2012 (3.3% годишен ръст през април 2013). В края на месеца основният им компонент – вътрешният кредит, възлиза на BGN 55.014 млрд. и нараства спрямо май 2012 с 1.8% (2.6% годишен ръст през април 2013). На годишна база вземанията от неправителствения сектор се повишават с 1.2%, достигайки 55.368 млрд. BGN (1.9% годишен ръст през април 2013). В края на май 2013 кредитите за неправителствения сектор са BGN 54.424 млрд. 67.3% от БВП при BGN 54.493 млрд. към април 2013 (67.4% от БВП). През май 2013 годишният им темп на нарастване е 1.4% (2.2% годишен ръст през април 2013). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните продажби на кредити от Други парично-финансови институции (Други ПФИ), чиито обем за последните дванадесет

Привлечените средства продължават да нарастват, а кредитната активност на банките остава слаба показват данните на Банков надзор. Свободният ресурс е насочен в нискорискови инвестиции – вложения в кредитни институции и в ценни книжа. В резултат ликвидните активи в банковата система се увеличават и коефициентът за ликвидност се повишава до 25.77% (от 24.99% в края на април). През отчетния месец финансовите и оперативните приходи нарастват с BGN 316 млн., като същевременно е извършена обезценка за BGN 94 млн. Натрупаният размер на обезценката на активите от началото на годината възлиза на BGN 420 млн. и е със 7.6% по-малък в сравнение с този за същия период на 2012. Спрямо април 2013 печалбата на банковия сектор се повишава с BGN 55 млн. и в края на май достига BGN 265 млн. – размер, сходен на отчетения за петте месеца на предходната година. Общата сума на активите на системата през май нараства с BGN 344 млн. (0.4%), повлияна от динамиката при петте най-големи кредитни институции, чиято пазарна позиция в края на месеца е 49.8% от активите на системата. При паричните средства на банковия сектор е отчетен спад със BGN 179 млн. В рамките на месеца вземанията от кредитни институции се увеличават с BGN 668 млн. Портфейлите с ценни книжа нарастват

със BGN 121 млн., от които BGN 69 млн. са български ДЦК. Растежът на дълговите инструменти на чуждестранни емитенти (BGN 59 млн.) е формиран от придобиването на облигации, емитирани от кредитни институции. Брунтите кредити (без тези за кредитни институции) намаляват с BGN 42 млн. (0.1%) под влияние на корпоративния сегмент и на некредитните институции, при които спадът е съответно с BGN 60 млн. и с BGN 15 млн. Експозициите на дребно се увеличават с BGN 29 млн., като потребителските заеми нарастват с 36 млн. BGN, а жилищните ипотечни кредити отново слабо намаляват (със BGN 7 млн.). Месечният растеж на привлечените средства с BGN 293 млн. (0.4%) е обусловен от нарастването на депозитите от институции, различни от кредитни (с BGN 353 млн.). Дългово-капиталовите (хибридните) инструменти и подчиненият срочен дълг се увеличават общо с BGN 27 млн. Месечният темп на нарастване на депозитите от граждани продължава да отслабва и през май е 0.05%. През месеца ресурсът от населението се увеличава със BGN 17 млн. и заема 51.7% от общата сума на привлечените средства. Балансовият капитал на системата се увеличава с BGN 24 млн., като е отчетено разнопосочно изменение в основните му позиции. Емитираният капитал и премийният резерв осигуряват повишение с BGN 86 млн. В същото време се понижават резервите (включително неразпределените печалби).

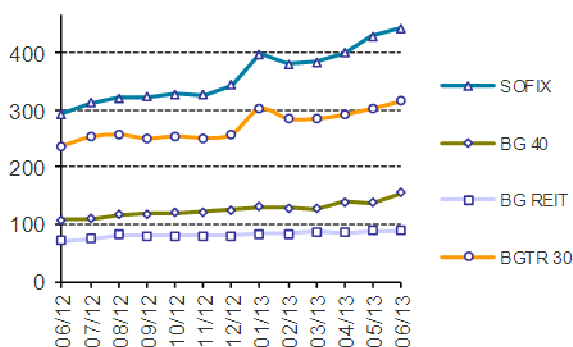
V. ФОНДОВ ПАЗАР

През месец юни основният индекс на цените на акциите на българския фондов пазар SOFIX отчете 3% ръст

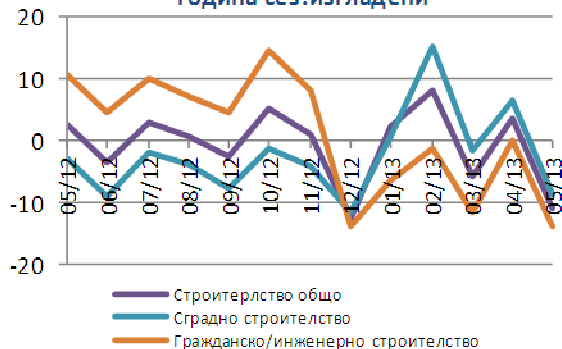
Месечният оборот на борсовите сделки с акции през юни намаля многократно достигайки BGN 34,8 млн. (средно дневно 1,7 млн. лева) след рекордните 286,6 млн. лева през май, когато имаше големи единични сделки. По-значителен оборот реализираха акциите на Каолин АД, Монбат АД, Химснаб България АД и Софарма АД. Стойността на обявените сделки с акции, извършвани извън борсата (с използване на борсовата платформа) възлезе на BGN 27,8 млн. През месец юни основният индекс на цените на акциите на българския фондов пазар SOFIX (ръст от 3%) демонстрира възходящо движение с някои малки колебания през месеца за разлика от колебливото и като цяло низходящо поведение на индекса DAX (спад от 4%) и индекса ВЕТ (спад от 2%).

Стойности на четирите индекса за периода юни 2012 - юни 2013

Източник: БФБ

Индекси на строителната продукция спрямо същия мес. на предходната година сез. изгладени

VI. НЕДВИЖИМИ ИМОТИ

Календарно изгладените данни показват намаление от 10.8% на строителната продукция през май 2013 в сравнение със същия месец на 2012

По предварителни данни на НСИ, през май 2013 индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 4.2% под равнището от предходния месец. Календарно изгладените данни показват намаление от 10.8% на строителната продукция през май 2013 в сравнение със същия месец на 2012.

През май 2013 индексът на произведената строителна продукция, изчислен от сезонно изгладени данни, е под равнището от предходния месец, като продукцията от гражданското/инженерното строителство спада с 5.6%, а от сградното строителство - с 3.2%.

На годишна база намалението на строителната продукция през май 2013, изчислено от календарно изгладени данни, се определят отрицателния темп както при гражданското/инженерното, така и при сградното строителство, където е регистриран спад съответно от 13.8 и 8.5%.

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ

ВЪНШЕН СЕКТОР

ТЕКУЩА СМЕТКА

Текущата сметка обхваща получаването и предоставянето на стоки и услуги, доход и текущи трансфери между страната и останалия свят. Потоците, записани в кредитната страна, представляват тази част на brutния вътрешен продукт, предоставени на останалия свят (износ на стоки и услуги), както и предоставянето на фактори на производство, изразени чрез получен (или който следва да бъде получен) доход – компенсация на наетите и инвестиционен доход (лихви, дивиденди и др.). Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно получени реални и финансови ресурси (трансфери). Потоците в дебитната страна представляват brutния продукт, създаден в останалата част на света и придобит от националната икономика (внос на стоки и услуги), както и придобиването на фактори на производство, изразени чрез платен (или който следва да се плати) доход. Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно предоставени реални и финансови ресурси.

Статията Стоки в текущата сметка на платежния баланс обхваща преносими стоки, за които е налице смяна на собствеността между резиденти и нерезиденти. Данните за вноса и износа FOB (Free on board) са базирани на митнически декларации като кодовете, използвани в тях са по „Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките“, на Световната митническа организация, въведена през 1988 и допълнена през 1992. Считано с данните за януари 2006 Българската народна банка и Националният статистически институт съвместно прилагат разработена от тях методология за оценка на вноса по цени fob и на приходите и разходите за товарен транспорт. Методологията се базира на анализ на съотношенията cif – fob при вноса на стоки в зависимост от различните видове доставки по вноса, както и от използвания транспорт и националност на превозвача. При представяне на географското разпределение на данните за износа и вноса в платежния баланс на страната се следват следните правила:

Съгласно EURпейските Регламенти, при търговия със страни членки на ЕС:

- при пристигания - страната партньор е страната членка, от която стоките се изпращат за България.
- при изпращания - страната партньор е страната членка, за която се изпращат стоките.

При данните за търговията със страни извън ЕС:

- при внос - страната партньор е тази, която е произвела стоката, наречена “страна на произход”.
- при износ - страната партньор е тази, която ще потребява стоките наречена “страна на потребление”.

Статията Услуги обхваща транспортни, туристически и други услуги.

Българската народна банка извлича данните за товарния транспорт от данните за външната търговия и за пътническия транспорт от данните за туризма на базата на оценки. Считано с данните за м. януари 2006 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за товарен транспорт. Приходите от товарен транспорт се формират от оценката на приходите на местни превозвачи свързани с износа на стоки на страната. Разходите се калкулират като оценка на разходите направени от местни лица в полза на чуждестранни превозвачи, свързани с вноса на стоки в страната. Приходите и разходите се оценяват по типове транспорт и националност на превозвача. С въвеждането на системата „ИНТРАСТАТ“, от януари 2007 настъпиха промени и в начина на оценяване на приходите и разходите от товарен транспорт на България с останалите страни – членки на ЕС. Поради по-големия срок за получаване от НСИ на подробни данни за търговията на България с останалите страни – членки на ЕС, към датата на публикуване на първоначалния отчет за платежния баланс за съответния месец (42 дни след края на отчетния период) предварителната оценка за приходите и разходите от товарен транспорт е изчислена на база на данните от предходни години. Тези оценки подлежат на ревизия след получаване на предварителните подробни данни (с детайли по страни и стоки) за търговията с останалите страни – членки на ЕС за отчетния месец.

Статия Пътувания обхваща стоки и услуги, включително тези, свързани със здравни и образователни услуги, предоставени на туристи, пътуващи служебно или лично. До края на 2006 данните за туризма се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на туристите, пресекли границата, както и на оценки на разходите, извършени от един турист на база на методология за оценяване на приходите и разходите от туристически услуги – „Методология за оценка на приходите и разходите от пътувания и туризъм в платежния баланс на България“ (Българска народна банка, Министерство на търговията и туризма, 18 ноември 1999). От началото на 2007 данните за броя на чуждестранните граждани, посетили страната се базират на информацията от НСГП и дооценки на НСИ. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за пътувания и пътнически транспорт. Най-общо моделът за оценка на статия Пътувания се базира на произведението на броя на презграничните пътувания по размера на направените разходите за едно пътуване от съответния тип (за по-подробна информация виж „Методология за оценка на статии „Пътувания“, „Пътнически транспорт“ и „Компенсация на наетите - кредит“ на платежния баланс на България“ (Българска народна банка, март 2010)). Оценките за броя и структурата на презграничните пътувания се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на пресичанията на държавната граница и дооценки на Националният статистически институт. Оценките на размера на разходите, направени по време а едно пътуване са построени в резултат на данните събрани от проведеното от БНБ Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (юли 2007 – август 2008). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

Статията Други услуги обхваща постъпленията и плащанията по всички останали категории услуги, различни от тези, свързани с транспорт или пътувания (съобщителни, строително-монтажни, финансови, застрахователни, лизингови, услуги в областта на науката, културата и спорта и др.). Източници на информацията по тази статия до края на 2009 са отчетите на банките за извършения от тях и техните клиенти износ и внос на нефакторни услуги и на фирмите, които предоставят тримесечна информация за сметките си в чужбина. От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на EURпейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100

000 BGN прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 EUR, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90%. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния баланс. От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100 000 BGN прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 EUR, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90%. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния баланс. От началото на 2010 БНБ провежда регулярно тримесечно проучване на постъпленията и плащанията между местни и чуждестранни лица във връзка с получаването и предоставянето на услуги, възнаграждения, осигуровки и безвъзмездните постъпления и плащания, които се включват в текущата сметка на платежния баланс. На база на данните събрани от това проучване, с данните за януари 2011 са публикувани ревизирани данни за месеците на 2010. За целите на месечното отчитане на платежния баланс се използват данните от банките за постъпленията и плащанията, свързани с износ и внос на услуги над прага от 100 000 BGN, както и дооценки на БНБ за постъпления и плащания под прага от 100 000 BGN. След получаване на тримесечните данни от проучването сред предприятията извършващи внос и износ на други услуги данните подлежат на ревизия.

Статията Доход включва две категории: (1) компенсация на наетите и (2) инвестиционен доход. Компенсациите на наетите обхващат надници, заплати и други плащания към нерезиденти, работещи в страната, или получени от резидентите, работещи в чужбина. Компенсациите на наетите обхващат и доход реализиран в резултат на неофициална заетост. За периода от април 2001 до декември 2006 БНБ оценява този поток съгласно "Методология за оценка на потоците, дължащи се на неофициална заетост", 14 март 2006. С данните за януари 2010 бе въведена нова методология за оценка на кредитната страна на статия Компенсациите на наетите (виж "Методология за оценка на статии „Пътувания“, "Пътнически транспорт" и "Компенсация на наетите - кредит" на платежния баланс на България" (Българска народна банка, март 2010). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

Инвестиционният доход покрива постъпления и плащания на доход, свързан с външни финансови активи и пасиви – по директни инвестиции (дивиденди и реинвестирана печалба), портфейлни инвестиции, други инвестиции и по резервни активи.

Трансфери са всички реални ресурси и финансови средства, предоставени безвъзмездно от една икономика на друга. Текущите трансфери засягат пряко нивото на разполагаемия доход на една икономика и потреблението на стоки и услуги. В този смисъл, текущите трансфери намаляват дохода и потребителските възможности на страната донор и увеличават дохода и потребителските възможности на страната получател. В Текущи трансфери се включват постъпилите средства по предприєдинителните и присъединителните фондове на Европейския съюз, парични преводи от частни лица, както и дарения, помощи, наследство, печалби от лотарии, пенсии, данъци, вноски за социални осигуровки и др. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова Методология за оценка на статия „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина“.

Статията „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина“ е подстатия на статията „Текущи трансфери, кредит“ в текущата сметка на платежния баланс и е балансираща статия за безвъзмездно получени ресурси в брой или в натура. Въвеждането на новата методология за отчитане на тези потоци се налага основно поради промяна в официалния праг на отчитане на търговските банки и поради необходимост от обхващане на трансферите, извършени не само по официален път, но и по неофициални канали. Оценките на емигрантските преводи се базират на умножението на броя български емигранти, превеждащи пари към техни близки, по сума на средния трансфер. Тези изчисления се правят съответно за официалния и неофициалния канал на трансфериране. Сумирането на средствата трансферирани по двата канала представлява общата сума на преводите от български емигранти. Данните за броя на българските емигранти се базира на информация от Държавната агенция за българите в чужбина, българските посолства в чужбина и данни на EURстат. Данните за процента на български емигранти, трансфериращи към техни близки в страната, за дела на трансфериращи по официален канал и неофициален канал и за средния трансфер за всеки от трансферните канали се базира на данни от Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (август 2007– юли 2008), проведено от БНБ чрез външен изпълнител. С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

КАПИТАЛОВА СМЕТКА

Капиталовата сметка включва две категории: (1) капиталови трансфери и (2) придобиване или предоставяне на нематериални, нефинансови активи. Когато са в натура, капиталовите трансфери включват (1) прехвърляне на собственост на основни средства, или (2) безвъзмездно опрощаване на пасив от страна на кредитора. Когато е налице плащане, един трансфер е капиталов, когато е свързан със или зависим от придобиване или предоставяне на основни средства (например инвестиционни субсидии).

ФИНАНСОВА СМЕТКА

Финансовата сметка обхваща всички трансакции (реално извършени и начислени) във външните финансови активи и пасиви на една икономика. Външните активи и пасиви са класифицирани основно според типа на инвестицията. Финансовата сметка включва (1)

преки инвестиции, (2) портфейлни инвестиции и (3) други инвестиции. Препри инвестиции включва препри инвестиции в чужбина, препри инвестиции в страната и сливания и придобивания. Препри инвестиция е категория в международните инвестиции, при която резидент на една икономика – директен инвеститор – придобива дълготраен интерес (поне 10% от дяловия капитал или правото на глас) в предприятие, намиращо се в друга икономика – директно инвестиционно предприятие. Директната инвестиция включва както първоначалната транзакция, чрез която се установява отношението между директния инвеститор и директното инвестиционно предприятие, така и всички последващи транзакции между тях. Транзакциите могат да касаят промяна в участието на директния инвеститор в капитала на инвестиционното предприятие, промяна във вътрешнофирмената задължияност, както и дела на директния инвеститор в неразпределената печалба/загуба на предприятието за отчетния период. Препри инвестиции в чужбина се отчитат като актив, препри инвестиции в страната – като пасив

В подстатията Сливания и *придобивания* се отразяват всички сделки по сливания и придобивания, с цел да се елиминира тяхното влияние върху отчитаните данни за препри инвестиции в страната. Международната практика показва, че извършването на такива транзакции като цяло не води до увеличаване на производствените мощности и на заетостта, както и че направените изводи от анализа на данните за препри инвестиции в които са включени данните за сделки по сливане и придобиване могат да бъдат неточни относно размера на инвестициите, тяхната динамика, отраслова и географска структура. (Виж *“European Central Bank, Eurostat, Foreign Direct Investment Task Force Report”, March 2004, para.332*).

Портфейлни инвестиции включва портфейлни инвестиции, активи и портфейлни инвестиции, пасиви. Портфейлните инвестиции са вложения в акции, когато техният размер не надвишава 10% от дяловия/акционерен капитал на дружеството, вложения в облигации, бонове, инструменти на паричния пазар или други търгуеми ценни книжа.

Други инвестиции включва търговски кредити, заеми, валутни депозити и други активи и пасиви.

В платежния баланс *под търговски кредит* се разбират вземания между партньори по търговска сделка, които не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа.

Статия Заеми включва получени и изплатени главници по дългосрочни и краткосрочни заеми между резидент и нерезидент, които заеми не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа. От статия Заеми, пасиви се изключват транзакциите, свързани с получаване или погасяване на главници по кредити, отпуснати от МВФ, както и получаването на главници по заеми, отпуснати в подкрепа на платежния баланс. Последните се записват в съответните статии на група Д. Резерви и друго финансиране.

Статията Валута и депозити представя в актива си измененията във валутните депозити на резиденти в чужбина, а в пасива си – измененията в задълженията на банките, опериращи на територията на България към нерезиденти в местна и чужда валута. Съгласно основните принципи, залегнали в „Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), при отчитане на промените във валутните депозити, Българската народна банка елиминира промените в тях, дължащи се на валутно-курсови разлики.

Статиите Други активи и Други пасиви включват осъществените транзакции по разни разчети, непокрити в останалите категории и натрупаните просрочия на дъл

Грешки и пропуски (нето) е компенсаторна статия. Тя съществува в представянето на платежния баланс, защото системата за набиране на данни, която Българската народна банка използва, не е затворена, а представлява комбинация от различни източници на информация. За разлика от други статистически отчети, като например паричната статистика, набирането на информацията, необходима за съставяне на платежния баланс, не може да се ограничи само до използването на счетоводните отчети на банките като единствен източник на данни. Колебанията в *Грешки и пропуски (нето)*, както в знака, така и в размера, се дължат главно на: (1) ревизии на данните за вноса и износа (2) усъвършенстване на методологията за компилиране на отделните статии на платежния баланс и (3) съществуването на обективни ограничения при събиране на информацията по отделни статии на баланса.

РЕЗЕРВИ И ДРУГО ФИНАНСИРАНЕ

Резервните активи включват тези външни активи, които са на разположение и са контролирани от централната банка (правителството), и се използват за пряко финансиране на дефицита на платежния баланс. Резервните активи включват монетарно злато, специалните права на тираж, резервната позиция при МВФ, валутните активи (включващи валутни депозити и ценни книжа) и други вземания. Записванията в тази категория се отнасят до транзакциите по активите на управление „Емисионно“ на БНБ. Данните за промените в резервните активи се включват в платежния баланс, като се изчистват от промените, предизвикани от валутно-курсовите разлики и ценовата преоценка.

Тази група в аналитичното представяне на платежния баланс включва също и Ползвани кредити от МВФ и статията Извънредно финансиране. Извънредното финансиране обхваща кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс, както и отсрочени/преструктурирани плащания и плащания на просрочия, произтичащи от проблеми с платежния баланс. В съответствие с методологията за отчитане на операциите по извънредното финансиране („Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), т. 454), платените главници по кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс се отразяват във Финансовата сметка в позицията Други инвестиции – Пасиви – Заеми – Държавно управление.

РЕАЛЕН СЕКТОР

БВП – ПРОИЗВОДСТВЕН МЕТОД - НАЦИОНАЛНО НИВО

Брутният вътрешен продукт, изчислен по производствения метод, характеризира крайния резултат от икономическата дейност и се измерва с добавената стойност, създадена при производството на стоки и услуги от единиците, резиденти на икономическата територия на страната. По производствения метод БВП по пазарни цени се изчислява като сума от брунтата добавена стойност по базисни цени общо за икономиката и корективите, които включват нето данъци върху продуктите, неприпадаем данък върху добавената стойност и мита върху вноса.

БВП - МЕТОД НА ДОХОДИТЕ - НАЦИОНАЛНО НИВО

Методът на доходите е съставна част от сметките за първично разпределение на доходите. Чрез метода се отразяват доходите като елементи на добавената стойност създадена в процеса на производство. Балансова позиция на метода на доходите е брутният

опериращ излишък/брутен смесен доход.

БВП - РАЗХОДИ ЗА КРАЙНО ПОТРЕБЛЕНИЕ - НАЦИОНАЛНО НИВО

БВП по метода на крайното използване се изчислява като сума от индивидуалното потребление (вкл. крайни потребителски разходи на домакинствата, крайни потребителски разходи на нетърговските организации, обслужващи домакинствата, крайни разходи на правителството за индивидуално потребление), колективното потребление (крайните разходи на правителството за колективно потребление, които задоволяват потребностите на обществото като цяло), бруто образуване на основен капитал (направените инвестиции за дълготрайни активи), изменението на запасите и външнотърговското салдо на стоки и услуги (разликата между износа и вноса на стоки и услуги).

НАБЛЮДЕНИЕ НА БИЗНЕС ТЕНДЕНЦИИТЕ В ПРОМИШЛЕНОСТТА, СТРОИТЕЛСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ

Бизнес наблюденията в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация за мненията на предприемачите по отношение на състоянието и развитието на техния бизнес. Отговорите на въпросите, включени в отделните анкетни карти са представени в тристепенна категорична скала. Резултати са под формата на баланси, които от своя страна се получават като разлика между позитивните и негативните варианти за отговор. Изчисляват се и така наречените съставни показатели, като: показател на доверието (средна аритметична от балансите на мненията на определени показатели), показател на бизнес климата (средна геометрична на балансите за настоящата и очаквана бизнес ситуация). Част от показателите представляват числова оценка, например осигуреност на производството с поръчки (брой месеци), натоварване на мощностите (%) и други.

ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ В ПРОМИШЛЕНОСТТА

Наблюдението събира информация за извършените инвестиции и инвестиционните планове на предприятията. Анкетирването на мениджърите се провежда два пъти в та - през м. март и м. октомври, като въпросниците имат различно съдържание. На базата на резултатите от мартенското наблюдение се изчислява очакваното процентно изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната . Въз основа на данните, получени от октомврийското наблюдение, се изчислява процентното изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната , както и прогнозните инвестиции през следващата спрямо инвестициите през текущата .

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Наблюдението събира информация за мненията на потребителите по въпроси, свързани с тяхното финансово състояние, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията и други. Предлаганите варианти на отговор са представени в петстепенна категорична скала. Получените резултати са под формата на баланси, които от своя страна се изчисляват като разлика между относителните дялове на позитивните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5. Съставният показател на доверието се изчислява като средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние и спестяванията на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в t се изчислява при структура на разходите от $t-1$.

ХАРМОНИЗИРАНИ ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към EURзоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в t се изчислява с тегла от $t-3$.

ИНДЕКСИ НА ПРОМИШЛЕНОТО ПРОИЗВОДСТВО, ИНДЕКСИ НА ОБОРОТА В ПРОМИШЛЕНОСТТА Индексът на промишленото производство е най-важният краткосрочен икономически бизнес показател, който има за цел да измери месечните изменения в промишленото производство в продължение на дълъг период от време. Месечното наблюдение позволява да се проследи икономическото развитие в най-ранния му стадий т.е. навременният индекс на промишленото производство е подходящ за краткосрочно наблюдение на развитието на икономиката. Индексът на оборота отразява развитието на пазара на стоки и услуги, като измерва изменението в приходите от продажби на предприятията, включително приходите от продажби на стоки (купени и препродадени без допълнителна обработка) и приходите от услуги, предоставени на трети страни. Месечните индекси на производството и оборота измерват измененията в произведената продукция и оборота на промишлените предприятия. Тази информация е подходяща за

проследяване на текущото икономическо развитие и за краткосрочни прогнози. Индексите не измерват действителното равнище на производството, а оценяват средното изменение на производството между два времеви периода.

ИНДЕКСИ НА ЦЕНИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛ НА ВЪТРЕШНИЯ И НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ПАЗАР В ПРОМИШЛЕНОСТТА

Индексите на цени на производител са един от основните краткосрочни икономически показатели, характеризиращи икономическата конюнктура в страната. Индексите измерват средното изменение на цените на промишлените продукти, произведени и продавани от българските предприятия на базата на постоянна извадка от групи продукти, произведени от дейността и продадени на вътрешния пазар или директно изнесени на международния пазар, която е представителна за цялото производство.

Нетни чуждестранни активи – получават се като разлика между брунтните чуждестранни активи и пасиви на банковия сектор. Брунтните чуждестранни активи са представени по инструменти и включват международните валутни резерви на страната и други чуждестранни активи на БНБ и търговските банки. Брунтните чуждестранни пасиви отразяват задълженията на БНБ и търговските банки към външния сектор.

НАБЛЮДЕНИЕ НА БИЗНЕС ТЕНДЕНЦИИТЕ В ПРОМИШЛЕНОСТТА, СТРОИТЕЛСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ

Бизнес наблюденията в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация за мненията на предприемачите по отношение на състоянието и развитието на техния бизнес. Отговорите на въпросите, включени в отделните анкетни карти са представени в тристепенна категорийна скала. Резултати са под формата на баланси, които от своя страна се получават като разлика между позитивните и негативните варианти за отговор. Изчисляват се и така наречените съставни показатели, като: показател на доверието (средна аритметична от балансите на мненията на определени показатели), показател на бизнес климата (средна геометрична на балансите за настоящата и очаквана бизнес ситуация). Част от показателите представляват числова оценка, например осигуреност на производството с поръчки (брой месеци), натоварване на мощностите (%) и други.

ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ В ПРОМИШЛЕНОСТТА

Наблюдението събира информация за извършените инвестиции и инвестиционните планове на предприятията. Анкетирването на мениджърите се провежда два пъти в та - през м. март и м. октомври, като въпросниците имат различно съдържание. На базата на резултатите от мартенското наблюдение се изчислява очакваното процентно изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната. Въз основа на данните, получени от октомврийското наблюдение, се изчислява процентното изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната, както и прогнозните инвестиции през следващата спрямо инвестициите през текущата.

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Наблюдението събира информация за мненията на потребителите по въпроси, свързани с тяхното финансово състояние, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията и други. Предлаганите варианти на отговор са представени в петстепенна категорийна скала. Получените резултати са под формата на баланси, които от своя страна се изчисляват като разлика между относителните дялове на позитивните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5. Съставният показател на доверието се изчислява като средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние и спестяванията на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в t се изчислява при структура на разходите от $t-1$.

ХАРМОНИЗИРАНИ ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към EURзоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в t се изчислява с тегла от $t-3$.

ИНДЕКСИ НА ПРОМИШЛЕНОТО ПРОИЗВОДСТВО, ИНДЕКСИ НА ОБОРОТА В ПРОМИШЛЕНОСТТА Индексът на промишленото производство е най-важният краткосрочен икономически бизнес показател, който има за цел да измери месечните изменения в промишленото производство в продължение на дълъг период от време. Месечното наблюдение позволява да се проследи икономическото развитие в най-ранния му стадий т.е. навременният индекс на промишленото производство е подходящ за краткосрочно наблюдение на развитието на икономиката. Индексът на оборота отразява развитието на пазара на стоки и услуги, като измерва изменението в приходите от продажби на предприятията, включително приходите от продажби на стоки (купени и препродадени без допълнителна обработка) и приходите от услуги, предоставени на трети страни. Месечните индекси на

производството и оборота измерват измененията в произведената продукция и оборота на промишлените предприятия. Тази информация е подходяща за проследяване на текущото икономическо развитие и за краткосрочни прогнози. Индексите не измерват действителното равнище на производството, а оценяват средното изменение на производството между два времеви периода.

ИНДЕКСИ НА ЦЕНИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛ НА ВЪТРЕШНИЯ И НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ПАЗАР В ПРОМИШЛЕНОСТА

Индексите на цени на производител са един от основните краткосрочни икономически показатели, характеризиращи икономическата конюнктура в страната. Индексите измерват средното изменение на цените на промишлените продукти, произведени и продадени от българските предприятия на базата на постоянна извадка от групи продукти, произведени от дейността и продадени на вътрешния пазар или директно изнесени на международния пазар, която е представителна за цялото производство.

Нетни чуждестранни активи – получават се като разлика между brutните чуждестранни активи и пасиви на банковия сектор. Brutните чуждестранни активи са представени по инструменти и включват международните валутни резерви на страната и други чуждестранни активи на БНБ и търговските банки. Brutните чуждестранни пасиви отразяват задълженията на БНБ и търговските банки към външния сектор.

РАБОТНА СИЛА

Наблюдението на работната сила е извадково и се провежда непрекъснато, като осигурява тримесечни и годишни данни за икономическата активност на населението на възраст 15 и повече навършени години. То обхваща обикновените домакинства в България. Характеристиките на всяко анкетирано лице се отнасят за състоянието му през определена календарна седмица, което се определя като **наблюдаван период**.

Икономически активното население (работната сила) включва всички заети и безработни лица.

Заети са лицата на възраст 15 и повече навършени години, които през наблюдавания период, които: 1) извършват работа дори за един час, за което получават работна заплата или друг доход; 2) не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради болест, годишен отпуск, отпуск при раждане на дете, родителски отпуск, стачка или друг трудов спор и други.

Безработни са лицата на възраст от 15 до 74 навършени години, които: 1) нямат работа през наблюдавания период; 2) активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. Наблюдавания период, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период; 3) имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период.

Икономически неактивни (лица извън работната сила) са лицата на 15 и повече навършени години, които не са нито заети, нито безработни през наблюдавания период.

Коефициент на икономическа активност - относителен дял на икономически активните лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на заетост - относителен дял на заетите лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на безработица - относителен дял на безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на неактивност - относителен дял на икономически неактивните лица от населението в същата възрастова група.

ПАРИЧНИ АГРЕГАТИ

Вътрешен кредит – обединява кредита за консолидирания сектор държавно управление и за неправителствения сектор. Кредитът за консолидирания сектор държавно управление обхваща нетните вземания от централното държавно управление и brutните вземания от местното държавно управление и социално-осигурителните фондове. Кредитът за неправителствения сектор включва brutните вземания от нефинансови предприятия, финансови предприятия, домакинства и НТООД.

Широки пари (парично предлагане) – състоят се от пасиви с паричен характер на банките към резидентния сектор с изключение на тези към централното държавно управление и банковия сектор (сектори, притежаващи пари). Инструментите в паричните агрегати са групирани по степен на ликвидност и са представени по валута и по сектори. Използват се следните парични агрегати: М1, М2 и М3. Агрегат М1, известен като тесни пари, включва най-бързо ликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън банките и овърнайт депозити в левове и чуждестранна валута). Квазипарите и паричният агрегат М1 съставят паричния агрегат М2. Квазипарите се състоят от депозити с договорен матуритет до 2 години и депозити, договорени за ползване след предизвестие (вкл. спестовни депозити) до 3 месеца. Най-ниско ликвидните финансови инструменти са репосделките и издадените дългови ценни книжа до 2 години. Те са в левове и чуждестранна валута и заедно с паричния агрегат М2 формират най-широкия паричен агрегат М3, който е известен като парично предлагане (широки пари).

Дългосрочни пасиви на парично-финансовите институции – дългосрочните финансови пасиви включват пасивите на парично-финансовите институции с матуритет над 2 години или период на предизвестие над 3 месеца, както и капитала и резервите. Капитал и резерви включва основния капитал на банковата система; резервите и финансовия резултат.

Паричното предлагане се основава на мултиплицирането на паричната база (пари извън банките и банковите резерви) от търговските банки. За неговото определяне се използват паричните агрегати М1, М2 и М3.

Паричната база (резервните пари) се състои от парите извън банките и средствата на търговските банки (банковите резерви). Последните включват депозитите на търговските банки в БНБ и парите в касите им. Депозитите на търговските банки обхващат задължителните минимални резерви и свръхрезервите (овърнайт и депозити с договорен матуритет). Динамиката на резервите зависи от размера на задължителните резерви (които са фиксирана част от депозитите) и от свръхрезервите. Размерът на задължителните резерви се определя от УС на БНБ и е единственият инструмент на паричната политика на централната банка в условията на паричен съвет. Равнището на свръхрезервите отразява ликвидното състояние на търговските банки и склонността им към по-голяма сигурност.

Механизъм на паричното предлагане

Паричното предлагане (M3) може да се представя като произведение на паричната база и променливата *паричен мултипликатор*.

Паричен мултипликатор – характеризира степента на мултипликационния ефект от дейността на търговските банки. Измерва се чрез съотношенията на широки пари (M3) или на отделните агрегати (M1 и M2) към резервните пари. Паричният мултипликатор е функция на съотношението *пари извън банките / депозити* и на банковите резерви към депозитите, известни като фактори за определяне на паричното предлагане. Съотношението между парите извън банките и депозитите зависи преди всичко от поведението на широката публика, а съотношението между банковите резерви и депозитите е резултат от поведението на търговските банки.

Източници на резервните пари

При стабилен паричен мултипликатор чрез въздействие върху източниците на резервните пари може да се повлияе върху общото предлагане на пари.

Чуждестранни активи (нето) – те отразяват увеличението/намалението на валутния резерв на страната. В условията на паричния съвет изменението на валутните резерви, когато е за сметка на депозитите на правителството, не влияе пряко върху паричната база и автоматично се стерилизира.

Вземания от централното държавно управление (нето) – нетната позиция се получава в резултат от нетиране на активите на централното държавно управление (салдата по левови заеми, отпуснати преди юни 1997 по силата на тогава действащия Закон за БНБ, и по валутните заеми съгласно чл. 45 на Закона за БНБ) с неговите пасиви.

Вземания от търговските банки – в баланса се отчитат салда по разрешени преди юни 1997 кредити и непогасените лихви по тях. *Останали позиции (нето)* включват неklasифицирани към някоя от останалите позиции активи и пасиви.

ПАЗАРНИ ЦЕНИ НА ЖИЛИЩА

Статистическото изследване е предназначено за изчисляване на ценови индекси на жилища (апартаменти), построени по стандартни проекти и сравними по предварително определени параметри, постоянни в процеса на наблюдението. Целта е получаване на представителни данни за средни цени и индекси на жилища в областните градове и общо за страната. Обект на изследването са цените на реално продадени жилища (апартаменти) в областните градове. Данните дават възможност да се сравни общото ценово изменение на жилищата за текущото тримесечие спрямо предходното, а също така и за по-дълъг период.

КАПИТАЛОВ ПАЗАР

Индекс SOFIX: Базисна дата: 20 октомври 2000; Базисна стойност: 100

SOFIX е индекс, базиран на пазарната капитализация на включените емисии обикновени акции, коригирана с фрий-флоута на всяка от тях. Индексът се състои от 15-те емисии акции, отговарящи на общите изисквания при избор на емисии, които са с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута. Емисия, включена в изчислението на SOFIX, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 40 000 000 (четиредесет милиона) BGN и фрий-флоут не е по-малък от 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията, или пазарна стойност на фрий-флоута не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) BGN; броят акционери, притежатели на емисията, да не е по-малък от 500 (петстотин); 3) реализираният оборот през последната една да не е по-малък от 2 000 000 (два милиона) BGN; 4) броят на сключените сделки през последната една да не е по-малък от 750 (седемстотин и петдесет). * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на SOFIX се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто

Индекс BG REIT: Базисна дата: 03 септември 2007; Базисна стойност: 100

BG REIT е индекс, базиран на пазарната капитализация, коригирана с фрий-флоута и се състои от 7-те емисии обикновени акции на дружества със специална инвестиционна цел за секюритизация на недвижими имоти или земя с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута и най-висока медианна стойност на седмичния оборот за последните 6 месеца. Двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания при избор на емисии, емисия, включена в изчисляването на BG REIT, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 5 000 000 (пет милиона) BGN; 3) фрий-флоутът да е равен на поне 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията; * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на BG REIT се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто;

Индекс BG 40: Базисна дата: 01 февруари 2005; Базисна стойност: 100

BG 40 е индекс, базиран на изменението на цената на емисиите и се състои от 40-те емисии обикновени акции на дружествата с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот за последните 6 месеца, като двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания емисия, включена в изчисляването на BG 40, трябва да отговаря и на следното допълнително условие: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема датата ѝ на първа котировка; 2) При повече от три компании от една икономическа група, отговарящи на допълнителното условие по-горе, до класацията се допускат само трите емисии на компании от дадена икономическа група с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот. Ако в резултат на класирането се окаже, че две или повече емисии на компании от дадена икономическа група заемат едно и също място в него, приоритет при включването имат тези с по-голям брой сделки за последните 6 месеца.